

עמ"ת 21690/10/16 - לי קואנג לין נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ת 21690-10-16 לין (עציר) נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 285586/2016

בפני
העורר
נגד
המשיבה
כבוד השופט אלון אינפלד
לי קואנג לין (עציר) ע"י ב"כ עו"ד ויסאם בדארנה
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד אסיף גיל, תביעות דרום

החלטה

לפני ערר על החלטת בית משפט השלום בבאר שבע (כב' השופטת א' ברסלר - גונן) מיום 13/10/16, בה הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים.

רקע והחלטת בית המשפט:

1. העורר אזרח וייטנאם, אשר עבד בארץ כדין במשך כשנתיים, אך אשרת השהייה שלו פגה מספר חודשים עובר לאירוע נשוא כתב האישום.
2. כתב האישום מייחס לעורר עבירות פציעה על ידי שניים או יותר והחזקת סכין שלא כדין. על פי כתב האישום במגורי עובדים זרים במושב עידן, פצע העורר, יחד עם אחרים, את המתלונן שהוא אזרח תאילנד. בכך, שלאחר שהתגלע ויכוח בין השניים, הלך העורר ושב עם שניים נוספים, כאשר העורר נושא בידיו גרזן וסכין, והחל לתקוף את המתלונן במקומות שונים בגופו. כך, נגרמו למתלונן חתכים שונים ושבר, כמפורט בכתב האישום.
3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצר עד תום ההליכים, ונטען לקיומן של עילות מעצר מחמת מסוכנות וחשש להימלטות. כן נטען, כי כל חלופת מעצר לא תצלח.
4. בדיון, חלק הסנגור על קיומן של ראיות לכאורה, ומכל מקום טען לכרסום. הסנגור טען כי למרות שאין מחלוקת כי העורר היה במקום, עולה שאלה של זיהוי. שכן, המתלונן הוכה מאחור, ולא יכול היה לראות מי הכהו. הסנגור קבל על כך שהעורר לבדו נעצר, שעה שהמתלונן טוען שתקפו אותו שלשה, וזאת בניגוד לעקרון השוויון. הסנגור תהה על כך שלא נחקרו עדים נוספים לאירוע. זאת, למרות שהעורר טען שיש לו תמונות בטלפון, שכן מדובר היה במסיבה. כן טען הסנגור כי המשטרה חדלה בכך שלא תפסה סכין מהאירוע אשר נמצא במקום. הוצעה חלופת מעצר בדמות שני תושבי ישראל.

5. בית המשפט בהחלטתו קבע כי קיימות ראיות טובות לכאורה. בית המשפט עמד על כך שגרסאות שני הצדדים משתלבות חלקית. שכן, העורר מודה כי מדובר באירוע בן שני שלבים. תחילה הייתה קטטה, ואז העורר שב למקום עם שני חברים. המתלונן אומר שהם תקפו אותו, אך העורר טוען כי הוא עצמו זה שהותקף. בית המשפט הסכים עם הסנגור, שנוכח קיומם של מעורבים נוספים בתקיפה, אין לייחס את כל החבלות לעורר. יחד עם זאת, נקבע שיש ראיות לכאורה כי העורר היה בין התוקפים ואף נשא גרזן וסכין. לשיטת בית המשפט, החלק היחסי של העורר, והטענות למחדלי חקירה, צריכים להבחן בתיק העיקרי.
6. בית המשפט עמד על כך שיש עילת מעצר מובהקת מחמת מסוכנות. בית המשפט התרשם באופן חיובי מאחד הערבים, אך באופן פחות חיובי מהערב האחר, אם כי הסיבה לכך אינה בהירה כל צרכה מתוך ההחלטה. אף לגבי הערב ממנו התרשם באופן חיובי, העריך בית המשפט שאין הוא חזק מספיק כדי להטיל מרות על העורר. בהעדר חלופה אחרת, הורה בית המשפט על מעצר עד תום ההליכים.
7. יש לציין כי במהלך הדיון ברר בית המשפט אם הצדדים יאותו להגיע להסכמה אודות גירוש מוסכם, ואף הביע עמדה כי כך מתבקש.

ערר ותשובה

8. בערר, הסנגור חזר ותקף את הראיות לכאורה. הסנגור הצביע על כך שיש סתירה בין כתב האישום לבין הודעת המתלונן, בכך שכתב האישום אינו מייחס לעורר את מתן המכה הראשונה מאחור, כפי שטען המתלונן. הסנגור קבל על כך שלא נתפס הסכין מהאירוע, וכן קבל על כך שלא נעשה מאמץ משמעותי יותר לאתר עדים מהאירוע. זאת, למרות היכרות העורר והמתלונן את המשתתפים במסיבה, או חלקם. וזאת, למרות טענת העורר כי יש במצלמת הטלפון שלו סרטים של המסיבה, ובה נראים משתתפים. הסנגור טען כי מחדלים אלו חשובים במיוחד, מכיוון שמדובר בעד יחיד, המתלונן. בעל פה הוסיף הסנגור וטען כי גרסת המתלונן אינה סבירה, שכן אילו הותקף בכלי כמו גרזן, היו פצעיו חמורים יותר.
9. לעניין החלופה, הסנגור טען כי נכון היה לקבל את החלופה, למרות החולשות שנמצאו בה. שכן, מדובר בחלופה מרוחקת מאוד ממגורי הנפגע. כמו כן, טען הסנגור כי העובדה שהעורר לא חזר לתקוף את המתלונן במשך הזמן הרב עד אשר נעצר, מלמדת כי אינו מסוכן.
10. ב"כ העורר עמד על סתירה בין עמדת המדינה, לפיה יש חשש להימלטות מאימת הדין, לבין המלצת בין המשפט להגיע להסכמה על גירוש, ובכך להימנע בכלל מאכיפת הדין. לשיטתו, אין גישות אלה ראויות. ראוי לאפשר לעורר להוכיח את חפותו, וראוי לאפשר לו לעשות כן מתוך חלופת מעצר, סבירה, כפי שהיה ניתן לאזרח ישראלי.
11. התובע בתשובתו הסביר כי החלטות לעניין הליך הגירוש ולעניין ההליך הפלילי מתקבלים במקומות נפרדים, וכי הדבר נעשה על פי קריטריונים קבועים, בהם חומרת העבירה ואיכות הראיות. אולם, נוכח עמדת העורר, עניין זה אינו רלוונטי.

12. לעניין הטענה למחדלי חקירה, הצביע התובע על המאמצים הרבים שהושקעו בתיק לשם איתור שני המעורבים האחרים. אולם, התברר כי הם עזבו את הארץ, אף לדברי העורר. אף העורר עצמו אותר רק

לאחר חודשיים. לעניין חלוקת הפצעים, מי גרם למה, הסכים התובע כי קשה לדעת מי בדיוק גרם לאיזה פצע באירוע כזה. אולם, מדובר בכל מקרה במבצעים בצוותא, ומכאן אחריותו של העורר.

13. לעניין החלופה - טען התובע כי לא ראוי להורות על חלופת מעצר למי ששהייתו אינה כדוין, שכן הדבר מכשיר את שהייתו. לגופה של החלופה, הצביע התובע על התרשמות בית המשפט מן הערבים, ובמיוחד הצביע על ההיכרות השטחית עם הערב השני.

דין

14. לאחר עיון בתיק החקירה, אני סבור כי לגבי חקירת המתלון והעורר עצמם, אין מקום לביקורת על החוקרים. מדובר בשתי גרסאות לגבי האירוע. כאשר העורר בגרסתו מאמץ את סדר הדברים הכללי, כפי שסיפר המתלון. הוא מאשר כי הייתה קטטה ראשונית, בה הוא מייחס אלימות מסוימת למתלון. אכן, גם המתלון מאשר כי "הפריד" קטטה בכוח, בשלב הראשון. לגבי השלב השני, מאשר העורר כי הגיע עם שני חברים והתפתחה אלימות. יחד עם זאת, העורר טוען כי הוא עצמו כלל לא נשא סכין אלא מוט בשלב זה (שורה 87) שכלל לא הצליח להשתמש בו משום שהוחזק פיזית על ידי העורר. לדבריו, אחד מחבריו אכן נשא סכין, והוא אשר פצע את המתלון (שורה 22).

15. גרסת המתלון מתוכה קוהרנטית והגיונית. טענת הסנגור כי המתלון לא יכול היה לדעת מי הכה אותו ראשון מאחור, אולי נכונה, ואולי מערבת מסקנה עם עדות ראייה. כפי הנראה, זו הסיבה שרכיב זה בהודעתו אינה חלק מכתב האישום. בשים לב לפצעים שנגרמו למתלון, ובשים לב ל"הודאה במקצת" של העורר, הרי שבוודאי שיש בכך ראיות לכאורה, כל עוד אין מחדל חקירה משמעותי.

16. טענת הסנגור לאפליה כלפי שני האחרים, אין בה ממש. יש פעולות רבות בתיק המלמדות על ניסיונות לאתר אותם, ומתברר כי עזבו את הארץ בטרם אותרו. אף הטענה לפיה יש מחדל חקירה בכך שלא נתפס הסכין אינה משמעותית. שכן, אפילו היה על הסכין סימן פורנזי המקשר אותו לאדם אחר, עדיין אין זה אומר כי העורר לא השתמש בסכין זו או אחרת בעת התקיפה.

17. למרות האמור, אני אכן מוצא ממש באחת מטענות הסנגור, וזה המחדל בכך שלא אותרו עדים נוספים מן האירוע. מדובר באירוע של מסיבה, במקום מוגדר ובזמן מוגדר. מדובר לכאורה במריבה שנוצרה, סביב אדי האלכוהול, בין אזרחים תאילנדים לבין אזרחים וייטנאמים. חשוב היה לאתר עדים אובייקטיביים, כגון בני קבוצה אתנית אחרת, או לפחות לאתר עדים נוספים משתי החבורות, כדי לשפוך אור על האירועים. אכן, העורר עצמו לא אותר למשך חודשיים, ולא היה ידוע בזמן אמת שגרסתו תסתור את דברי המתלון בנקודות קריטיות. אולם, בעת החקירה הראשונית הייתה חובה לאסוף נתונים של כמה שיותר עדים, על מנת שניתן יהיה לחזור אליהם בעת הצורך. מה גם, שתמיד טוב לבחון גרסתו של עד יחיד, בעזרת עדויות נוספות, ככל שניתן, אף בטרם נמסרה גרסה סותרת.

18. לטעמי, מחדל זה אינו גורם החורץ את גורלו של התיק, אך יש בו כדי להפחית במידת מה את סיכויי ההרשעה. לפיכך, במסגרת הלכת "מקבילית הכוחות", ראוי לעשות מאמץ גדול יותר לאיתור חלופה.

19. לעניין החלופה, לו היו הראיות טובות, נכון היה לקבוע עילת מסוכנות משמעותית מאוד. מסוכנות, לא כלפי

המתלונן בלבד, אלא לציבור כולו. כמו כן, עילת החשש להימלטות מוחשית במקרה זה, בשים לב לכך שהעורר לא אותר חודשיים ובשים לב לכך שהוא אזרח זר שאין מרכז חיו כאן. דא עקא, שיש חולשה מסוימת בראיות, המחייבת לשקול חלופה.

20. אני מסכים עם התובע שאין זה רצוי להורות על חלופת מעצר בתוך ישראל לשהים בלתי חוקיים. אולם, הפסיקה קבעה שהדבר אפשרי, וכאשר יש סיבה טובה לשאוף שלא להורות על מעצר, יש להשתמש באפשרות חריגה זו. כך, ובלבד שייקבע מעצר בית מלא לגמרי, כדי להגביל את השהייה הבלתי חוקית למרחב גיאוגרפי קטן.

21. בית המשפט השלום שלל החלופה שהוצעה, מתוך הנחה כי נדרשת חלופה טובה מאוד, בשל עילת המסוכנות. אולם, לאחר שקבעתי שיש חולשה מסוימת בראיות, יש להסתפק גם בחלופה פחות טובה. כך לדוגמא, ניתן להסתפק גם במפקח שאינו יכול להטיל מרות באופן אופטימאלי, כמו הערב הראשון שנחקר, אשר מלבד העדר אסרטיביות עשה רושם חיובי. לגבי הערב השני שנחקר, לא הבנתי מדוע בדיוק נפסל על ידי בית המשפט, וככל שיתבקש שוב להיעזר בו, יבהיר בית משפט השלום את עמדתו.

22. לעניין הסתירה בין החשש להימלטות לבין האפשרות של גירוש. עלי לומר כי אילו היו ראיות טובות מאוד, הייתי מופתע מאוד אם המדינה הייתה מסכימה להורות על גירוש במקרה כזה. מדובר בעבירת אלימות חמורה לכאורה, חמורה מאוד, וראוי למצות הדין. גירוש הוא פתרון טוב לעבירות קלות יותר, או עבירות שאין עניין בינלאומי לאוכפן, אלא עניין ישראלי בלבד. אולם, בטוחני שחובתנו הבינלאומית כלפי מדינות העולם, להשתתף במלחמה למיגור הפשע בכל מקום, רלוונטית גם במקרה זה. זאת, הן כלפי ממלכת תאילנד, ארצו של הנפגע; והן כלפי וייטנאם, אשר בוודאי אינה רוצה לקבל חזרה אזרח אלים, שלא בא על גמולו, כאשר כל הראיות כאן, וישראל היא המדינה הטבעית להעמידו לדין.

23. אכן, יש חשש להימלטות מאימת הדין, ולו על ידי בריחה בתוך המדינה, בהעדר קשר ברור למקום עבודה או בני משפחה בישראל. כמו כן יש חשש מוחשי להימלטות לחו"ל, במיוחד אם ירגיש העורר, בהמשך הדרך, כי המשפט מתקרב להרשעה. לפיכך, יש להתנות את השחרור בערובה כספית שיש בה ממש. עם זאת, אין להפריז, על מנת לאפשר שחרור בפועל.

24. **סיכומו של דבר, הערר מתקבל. התיק יחזור לבית משפט השלום לבחון חלופה.** אם ימצא בית משפט השלום כי יש לפחות שני ערבים אמינים, שבכוחם להשגיח 24 שעות ביממה, אשר ידווחו על הימלטות, וילוו את העורר בכל עת ובכל יציאה מורשית, ניתן להסתפק בחלופה. זאת, אף אם אין מדובר בערבים מאוד אסרטיביים, ובלבד שיכולים לשמש מפקחים לאורך חודשים רבים מאוד, שכן לא יהיה מקום להקלות בהמשך הדרך. החלופה תכלול לכל הפחות תנאי מעצר בית מלא, ערבויות צד ג' משמעותיות, והפקדה שלא תפחת מחמש משכורות של פועל זר. אם לא תמצא חלופה כאמור, תישאר ההוראה בדבר מעצר עד תום הליכים על כנה.

ניתנה היום, ב' חשוון תשע"ז, 03 נובמבר 2016, בנוכחות
העורר, ב"כ עו"ד בדארנה, והתובע עו"ד אסיף גיל.

